

Edward Breza

Syn Boży w Hymnach kościelnych

Język - Szkoła - Religia 8/2, 20-45

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Edward Breza
Sopot

SYN BOŻY W *HYMNACH KOŚCIELNYCH*

Opracowałem w tym artykule epitety, wyrażenia i niekiedy zwroty, dotyczące Syna Bożego (tak samo Matki Bożej, wydrukowane w *Języku w komunikacji*, t. II, 2012, s. 15–34); Ducha Świętego (opublikowane w *Język. Tradycja. Tożsamość* pod red. E. Rogowskiej-Cybulskiej i M. Milewskiej-Stawiany, Gdańsk 2013, s. 90–97), Boga Ojca i Trójcy Świętej (te ostatnie zgłoszone do Księgi homagialnej śp. prof. Z. Zagórskiego, *Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza*, t. 20, z. 2, 2013) z *Hymnów kościelnych* w przekładzie ojca jezuita ks. Tadeusza Karyłowskiego (1882–1945), absolwenta nie tylko studiów teologicznych w swoim Zakonie, ale także polonistycznych i romanistycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim, tłumacza i poety, wybitnego znawcy poezji Macieja Sarbiewskiego (1595–1640), autora licznych rozpraw o autorstwie, genezie i zawartości ideowej hymnów, tłumacza m.in. *Eneidy* Wergiliusza¹.

Hymny wyszły w r. 1932 w Warszawie pt. *Hymny kościelne w nowym przekładzie*, w niniejszym opracowaniu opieram się na edycji Instytutu Wydawniczego Pax, Warszawa 1978 pt. *Hymny kościelne. Przekład ks. Tadeusza Karyłowskiego T.J. Przedmowa Stanisława Windakiewicza. Wydanie w nowym układzie i opracowaniu Mirosława Korolki*. Autor ten informuje o układzie hymnów w czterech działach: I. na uroczystości i święta Pańskie, II. hymny o świętych, III. hymny z Psalterza, IV dodatek z 21 hymnami, które nie znalazły się w I wydaniu z r. 1932 i nie są zaopatrzone w podtytuły.

W moim opracowaniu po cytacie chrystologicznym podaję incipit łaciński (jak w źródle), potem przeznaczenie na uroczystości i święta (zgodnie ze źródłem, z którego czerpię), potem po skrócie TK (= Tadeusz Karyłowski) podaję stronę, str. (= strofę), i w. (= wers). Wstęp ten informuje także o układzie hymnów

¹ Por. biogram pióra Antoniego Bednarka w Encyklopedii katolickiej, t. VIII, Lublin 2000, szp. 932, s. 78–81, 3.

w brewiarzu, dziś już jednak nieaktualnym. Powiem, że po przestudiowaniu hymnów i po wykonaniu ekscerptów dla osób Boskich i NMPanny dochodzę do przekonania, że tylko teolog poeta mógł oddać artyzm i głębię prawd objawionych, ukazanych w tych hymnach, ale powiem także, że znając wiele ich na pamięć w wersji łacińskiej, przedkładam oryginał języka aniołów nad polskie tłumaczenie, zresztą czytając czy odmawiając hymny w polskim przekładzie, odtwarzam sobie w pamięci ich pierwotny kształt łaciński.

Książd T. Karyłowski – zgodnie z tytułem swego wstępu – omawia dzieje hymnów kościelnych i ich przekładów. Dowiadujemy się tu o hymnografach: św. Efreemie Syryjczyku, św. Ambroży, Wenancjuszu Fortunacie, Grzegorz Wielkim, św. Bedzie Czcigodnym (*Beda Venerabilis*), bpie Moguncji Rabanie Maurze, któremu przydano przydomek Praeceptor Germaniae ‘Nauczyciel Niemiec’ i który napisał hymn *Veni Creator Spiritus*, św. Bernardzie z Clairvaux i innych. Dowiadujemy się, że dawniej zamiennie używano pojęć hymn, pieśń (liturgiczna), sekwencja, od w. V ustala się nazwa hymn jako pieśń śpiewana na cześć Boga, w w. I–III nie było hymnów, śpiewali tylko psalmy i kantyki.

Dlaczego publikować te określenia, epitety, nazwy Chrystusa, NMPanny, Boga Ojca, Trójcy Świętej? Motywów można podać wiele. Najpierw dla dokumentacji pobożności Europejczyków; hymny bowiem wyszły spod pióra autorów różnych narodowości, autorstwo ich jest znane, wzmiankuje o tym St. Winda-kiewicz i sam ks. T. Karyłowski, wielu tytułem poświęciła osobne artykuły hasłowe *Encyklopedia katolicka*. Tych informacji nie przekazuję, jako też nie przywołuję artykułów ks. Karyłowskiego i innych autorów poświęconych poszczególne hymnom. Dalej opracowanie to podsunąć może uświęcone tradycją kościelną określenia NMPanny, Jej Syna, Jezusa Chrystusa, Boga Ojca, Ducha Świętego i Trójcy Świętej. Nie bez znaczenia jest także filologiczna dokumentacja tych określeń jako tekstów literackich. Pomocne te określenia mogą być dla kaznodziejów i autorów różnych prac (nie tylko teologicznych). Epitety hymniczne odbijają się często echem w poezji czy szerzej w literaturze, jak choćby w inwokacji Mickiewiczowskiej do „Pana Tadeusza”: *Panno święta...* Są inspiracją dla wielu pisarzy, zwłaszcza poetów, choć jakby dla kaszubskiego poety Jana Trepczyka, który do NMPanny zwraca się substancywizowanym imiesłowem, tj. imiesłowem, który przeszedł do roli rzeczownika *Ukoronowónó* ‘Ukoronowana’ w wierszu-pieśni *Sjónowskō nasza Matinka* ‘Matka Boska Sianowska, Królowa Kaszub’ z Sianowa, pow. Kartuszy, podobnie *Ukrzyżowany*, kasz. *Ukrziżowóny* ‘o Panu Jezusie’.

Epitety Chrystusa podał w tekstach biblijnych głównie prorok Izajasz: *Emanuel* w 7,14: *Ecce virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen eius Emmanuel*; inne głównie w 9,5: *Parvulus enim natus est nobis, et filius datus est nobis, et factus est principatus super humerum eius; et vocabitur nomen eius, Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis, Pater futuri saeculi, Princeps*

*pacis*², w katolickiej Biblii Tysiąclecia (wyd. II): Oto Panna pocznie i porodzi Syna i nazwie Go imieniem *Emmanuel*; 9,5: Albowiem *Dziecię* nam się narodziło, *Syn* został nam dany, na Jego barkach spoczęła władza, nazwano Go imieniem: *Przedziwny Doradca, Bóg Mocny, Odwieczny Ojciec, Księżę Pokoju*. Przystankowanie w obu tych tekstach różnicuje atrybuty, bardziej przekonujące jest przestankowanie w tekście polskim. Najobszerniej tytuły, przydomki czy – jak mówi autor – nazwy Chrystusa omawia F. Drączkowski w *Encyklopedii katolickiej*, t. VII, 1997, szp. 1350–1355, dalej skrót EK, dzieląc je na biblijne i patrystyczne³.

A oto już i zapowiedziane epitety chrystologiczne: jedne trwałe, inne okazjonalne, w *Hymnach* podawane często ze względów prozodycznych w szyku przestawnym, tu przytaczane często w szyku ogólnie w polszczyźnie przyjętym, bo w języku polskim nie ma ścisłych reguł co do szyku wyrazów, istnieje w tym zakresie dość wielka swoboda. Hasła ujęte w cudzysłow w tej postaci występują w analizowanych tekstach. Zgodnie ze współczesną ortografią zaimki odnoszące się do Chrystusa typu *On* i formy z odmiany *Jego, Jemu* itd., *Twój, Twego* itd. piszę dużą literą, choć w źródle jest litera mała. Nie przeprowadzam analizy językowej hymnów, bo to przecież język przekładu, nie oryginalna łacina. Rezygnuję także z analizy literackiej, chodzi mi tylko o zawartość ideową, filologiczną hymnów kościelnych. Zauważyć się daje, że – gdy o frekwencję epitetów chodzi – przymiotnik *blogi* i *przebłogi* plasuje się tu na pewno na pierwszym miejscu. Uwzględniam także pojęcia i określenia *człowieczeństwo* i *natura*. Są to, jak łatwo się przekonać, określenia rzeczownikowe (często z substancywizowanym przymiotnikiem lub imiesłowem), wyrażenia dwu- i więcejwyrazowe, wprowadziłem także jedną peryfrazę (omówienie) na Chrystusa, Pana Jezusa, czyli Syna Bożego, mianowicie: Nikt z ludzi w świata rozległym obszarze świętego sławą nie przewyższył Jana, któremu ***ochrzcić tego, co grzech maże, moc była dana*** „Antra deserti teneris sub armis” Na uroczystość św. Jana Chrzyciela TK 168, str. 4, w. 1–4. Znalazła się także ***anielska strawa*** ‘Komunia Święta, a więc Ciało Pańskie’, a potem także – na zasadzie asocjacji – aniołowie: Gabriel, zwiastujący poczęcie Chrystusa, nazwany w hymnie ***aniołem mocy, Michał – anioł zgody*** i ***Rafał – anioł-lekarz***.

² Korzystam z wyd. paryskiego: *Biblia sacra iuxta Vulgatae exemplaria et correctoria Romana denuo editi* [...] Aloisius Claudius **Fillion** [...] editio V, Parisiis [1887].

³ Na VI Konferencji *Język religijny dawniej i dziś*, odbytej w Gnieźnie w r. 2010 opracowałem „Imiona obywateli polskich od im. *Chrystus* i Jego synonimów”, druk w osobnym tomie. Epitety Chrystusa za EK (dz. cyt.) przełożyłem na jęz. kaszubski na potrzeby liturgii i homiletyki w języku kaszubskim, ukażą się w Biuletynie Rady Języka Kaszubskiego za rok 2013, s.78 -81.

Adam nowy zob. *Adam stary*

Adam stary ‘biblijny’: Miłość nagli *Cię* bez miary, byś naszego kształt wzięła ciała, by, co stracił *Adam stary*, dłoń nowego [*Adama* ‘Chrystusa’] nam oddała „Auctor beate saeculi” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 111, str. 2, w. 1–2.

Anielska strawa: *Anielską strawę* śle ludziom dłoń Boga, chleb z nieba [...] pokarmem staje się sługi „Sacris sollemnis iuncta sunt gaudia” Na Boże Ciało TK 96, str. 6, w. 1.

„Anioł-lekarz”: Niech *anioł-lekarz*, wódz w drodze zbawienia, Rafael słynie „Te splendor et virtus Patris” TK 191, str. 4, w. 2.

„Anioł mocy Gabriel”: Niech *anioł mocy Gabriel* odmiata zasadzki wroga „Te splendor et virtus Patris” Na święto św. Michała, archanioła TK 191, str. 3, w. 1–2; też na s. 192, str. 2, w. 1–2 w hymnie „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Gabriela, archanioła.

„Anioł zgody Michał”: Niech *anioł zgody Michał* w nasze ziemie z niebiosów zejdzie „Te splendor et virtus Patris” TK 191, str. 2, w. 1–2.

Balsam rajskiej pociechy: Nadziejo winnych, o Chryste, *balsamie rajskiej pociechy* [...] racz, prosim, nasze zmyć grzechy! TK 176 „Summi Parentis unice” Na święto św. Marii Magdaleny, str. 3, w. 1.

Baranek: *Baranek* oto nam dany, „En clara vox redarguit” TK 40, str. 3, w. 1; *Baranek* zniósł grzechy „Crudelis Herodes Deum” Na uroczystość Trzech Króli TK 55, str. 3, w. 1; *Baranek* [...] prawdziwy, żertwa od skazy nietknięta „Exultet” TK 68 str. 11, w. 2; Ostatniej nocy pamięć święcim społem, wśród której Chrystus z prasańniki podaje *Baranka* uczniom za wieczery stołem „Sacris sollemnis iuncta sunt gaudia” Na Boże Ciało TK 96, str. 2, w. 1–3; By ów *Baranek* nam cichy koroną zwieńczyć mógł czoła „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Michała, archanioła TK 130, str. 4, w. 3; Z małżonką Anną tyś ziemskie dał życie Królowej, co nam zdrój rodzi pociechy, *Baranka*, który na krzyżu obficie Krew lejąc, zgładził nam grzechy! „Te gentes, Ioachim, Christianae canant” Na święto św. Joachima TK 177, str. 2, w. 3.

Baranka gody: *Baranka* gody czcząc Boże „Ad regias Agni dapes” Na okres wielkanocny TK 72, str. 4, w. 1; Na rajskie *Baranka gody*... „Coelestis Agni nuptias” Na święto św. Julianny TK 166, str. 1, w. 1; Głos Oblubieńca brzmi młody: „Z Karmelu, siostró, przyjdź droga, *Baranka* święte czcząc *gody*, weź wieniec chwały z rąk Boga” „Haec est dies, qua candida” Na święto św. Teresy z Avili TK 204, str. 2, w. 1–4.

Blask i obraz kras Rodzica: Tyś *blask i obraz kras Rodzica*, nadziei źródło Tyś wieczyste „Jesu, Redemptor omnium” Na Boże Narodzenie TK 42, str. 2, w. 1.

Blask Rodzica: Serc życie, mocy *Rodzica* i *blasku*, dawco zbawienia przed Tobą, chyląc wraz lica z anioły, sławy ślem pienia „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Michała, archanioła TK 190, str. 1, w. 2.

Blask zórz: Światłości Ojca prawdziwa, *zórz blasku*, dzionka zaranie [...], modlitwy nasze słysz, Panie „*Consors paterni luminis*” TK 259, str. 1, w. 2.

Boga Syn: Zstępując Słowo, *Boga Syn*, przy boku Ojca w chwale trwa „*Verbum supernum prodiens*” Na Boże Ciało TK 98, str. 1, w. 1–2.

Bok Zbawcy: W *bok Zbawcy* włócznia uderza i tryska woda z krwią społem „*Salvete Christi vulnera*” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 6, w. 3–4.

Boża Krew: Dziwna miłość w końcu zmywa zbrodnie świata – *Bożą Krwią* „*Ira iusta conditoris*” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 106, str. 1, w. 5–6.

Boże Dziecię: Drżąc w łonie matki z wesela Jan *Boże* głosi nam *Dziecię* „*Coelestis aulae nuntius*” Na święto MB Różańcowej TK 197, str. 2, w. 4.

Bóg: Zakrępuje z nieba *Bóg* „*Vexilla Regis prodeunt*” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 61, str. 4, w. 2; *Bóg* w ludzkim bierze hołd ciele „*Aeterne Rex altissime*” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 79, str. 4, w. 4; *Bóg*, Król mocarzy i Zbawca wszechstworzy „*Coelitum Ioseph, decus atque nostrae*” Na uroczystość św. Józefa, oblubieńca NMPanny TK 143, str. 4, w. 1; Pod krzyżem, smutna bez granic, trwa z troską, śledzi grób Boga „*Pater superni luminis*” Na święto św. Marii Magdaleny TK 174, str. 3, w. 1–2; Jak Tomasz, na otwartej nie patrzę ślad rany, lecz *Bogiem* Cię uznaję mym, Zbawco kochany, spraw, abym zawsze w Twojej umacniał się wierze, pokładał ufność w Tobie i kochał Cię szczerze „*Adoro Te devote*” str. 4, w. 2. Zob. też *Zbawca*.

Bóstwo utajone: Uwielbiam Cię nabożnie, *Bóstwo utajone* „*Adoro Te devote*” TK 282, str. 1, w. 1; Na krzyżu - *Bóstwo* chciało w ukryciu pozostać, tu – społem człowieczeństwo zasłania swą postać, lecz wierząc i wyznając natury te obie, wraz z łotrem żałującym głos wznoszę ku Tobie ib. str. 3, w. 4.

Chleb prawdziwy: Słowo – Ciało – *chleb prawdziwy* słowem w Ciało zmienia nam „*Pange lingua gloriosi*” Na Boże Ciało TK 93, str. 4, w. 1–2.

Chleb z nieba: Anielską strawę śle ludziom dłoń Boga, *chleb z nieba* [...] pokarmem staje się sługi „*Sacris sollemnis iuncta sunt gaudia*” Na Boże Ciało TK 96, str. 6, w. 2.

Chleb żywy: Pamiątko zgonu Pana, którą sam stanowi, *chlebie żywy*, co życie dajesz człowiekowi: daj duszy mojej z Ciebie niebiańskie brać życie i w Tobie zawsze słodycz znajdować obficie „*Adoro Te devote*” TK 282, str. 5, w. 1.

Chrystus: *Chrystusa* miłość nam [...] gotuje Paschę „*Ad regias Agni dapes*” Na okres wielkanocny TK 72, str. 4, w. 4; Którego [grzechu] skazę *Chrystusa* śmierć zmyła. Exultet TK 69, str. 17, w. 2; *Chrystus* wstał z martwych ib. TK 69, str. 18, w. 3; Zbawienia słońce, o *Chryste* „*O sol salutis intimis*” Na Wielki Piątek TK 60, str. 1, w. 1; Rodzica Słowo, o *Chryste* „*Rex sempiterno coelitum*” Na okres wielkanocny TK 74, str. 1, w. 3. Zauważmy, że forma wołacza *Chryste* jest

przeniesiona z łaciny: *Christus* – wołacz *Christe*, po polsku od *Chryst* byłoby **Chryście*, od *Chrystus* – *Chrystusie*; wstał z martwych *Chrystus*, me życie „Victimae Paschali laudes Na niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego TK 77, str. 4, w. 3; Z podziemiem – Ciebie, o *Chryste*, czcząc „Aeterne Rex altissime” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 79, str.3, w. 3; Ostatniej nocy pamięć święcim społem, wśród której Chrystus z praśniki podaje *Baranka* uczniom za wieczerzy stołem „Sacris sollempnis iuncta sunt gaudia” Na Boże Ciało TK 96, str. 2, w. 1–3; Niech gromko wzniesie hymn nowy *Chrystusa* rzesza wybrana, wdzięcznym sławiąc Go głosy za szczęśny triumf Floriana „Gratuletur Ecclesia” Na święto św. Floriana TK 158, str. 1, w. 1–4; Darmo szatan [...] sprzęga [...] moce piekła, by *Chrystusa* zmóc sztandary „Te Redemptoris Dominique nostri” Na uroczystość MB Królowej Polski TK 156, str. 2, w. 5; Nic nie zdoła złamać ducha wiernej rzeszy Twej, o *Chryste* ib. TK 156, str. 3, w. 2; *Chrystusa* żołnierz wytrwały „Gaude Mater Polonia” TK 161, str. 3, w. 4; Współwieczny Dawco łask, *Chryste* „Coelestis Agni nuptias” Na święto św. Julianny TK 166, str. 5, w. 2; Władny świata Stwórco, *Chryste* „Auctor beate saeculi” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 111, str. 1, w. 1; O, króluj, *Chryste*, nam, proszą ochnie syny tej ziemi: wszak całą serca rozkoszą jest żyć pod prawy Twojemi „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 6, w. 1–4; Miłości wieczna, o *Chryste*; Ty nasze obmyć racz winy „Pater superni luminis” Na święto św. Marii Magdaleny TK 174, str. 4, w. 1; W przedziwny sposób uwolniony z kajdan, na głos *Chrystusa* odrzuca Piotr pęta „Miris modis repente liber, perrea” Na święto św. Piotra w okowach TK 179, str. 1, w. 2; Gdy nadejdzie zgon, o *Chryste*, daj przez Matkę mi wieczyste wziąć zwycięstwo, palmy wian! „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święto MB Bolesnej TK 186, str. 19, w. 2; Zjaw litość sługom swym, *Chryste*, gdy przed trybunał Rodzica śle za nich modły wieczyste patronka łaski, Dziewica „Placare, Christe, servulis” Na uroczystość Wszystkich Świętych TK 208, str. 1, w. 4; *Chrystusa* pełne czci rany, utkwijcie w głębi serc żywo „Gentis Polonae gloria” Na święto św. Jana Kantego TK 205, str. 5, w. 1; O, spraw to, Ojcze łaskawy, i w mocy równy Mu, *Chryste* [...] „Primo die, quo Trinitas” TK 243, str. 8, w. 2; O, spraw to, Ojcze łaskawy, i w mocy równy Mu *Chryste*, wraz z Duchem pociech, co sławy odbiera hołdy wieczyste str. 3, w. 1; „Nunc Sancte nobis Spiritus” TK 250, str. 1, w. 2; toż s. 251, str. 3, w. 2 w hymnie „Rector potens, verax Deus”, str. 3, w. 21; toż s. 252, str. 3, w. 2 w hymnie „Rerum Deus, tenax vigor”; toż s. 253, str. 3, w. 1 w hymnie „Lucis creator optime”; toż s. 254, str. 3, w. 2 w hymnie „Te lucis ante terminum” i w „Somno reffectis artubus”, s. 155, str. 5, w. 2; Rozbłasku chwały Rodzica, ze światła – światło, o *Chryste*, światłości światłość, co poranku krasisz przezyste „Splendor paternae gloriae” str. 1, w. 2; Niech *Chrystus* będzie nam strawą ib. str. 6, w. 1; O, spraw to, Ojcze łaskawy, i w mocy równy Mu *Chryste*, wraz z Duchem pociech, co sławy odbiera hołdy wieczyste! ”Immense coeli

conditor” TK 258, str. 5, w. 2; toż s. 262, str. 5, w. 2 w hymnie „Rerum Creator optime”; Tak, *Chryste*, wiernych Twych chwało, łask z nieba ślij nam strumienie „Consors paterni luminis” TK 259, str. 3, w. 1; Dnia miły zwiastun, skowronek brzask bliski głosi dokoła: nas budząc w nowy łask dzionek do życia *Chrystus* znów woła TK 260, str. 1, w. 4; Ty sen rozprasza, o *Chryste* „Ales diei nuntius” TK 260, str. 4, w. 1; Mgło, mroki, nocne zawieje, chmur mętnych rwąca powodzi, brzask płonie, zorza jaśniej: pierzchajcie! – *Chrystus* nadchodzi! „Nox et tenebrae et nubila” TK 263, str. 1, w. 4; O, spraw to, Ojcze Łaskawy i w mocy równy Mu *Chryste*, wraz z Duchem pociech, co sławy odbiera hołdy wieczyste „Coeli Deus sanctissime” TK 264, str. 4, w. 2; toż s. 268, str. 6, w. 2 w hymnie „Tu Trinitatis unitas”; Spłyń słońcem w nasze umysły, noc światła płosząc, o *Chryste*, by sercem prawym rozbłysły *Twojej* chwały światła wieczyste „Aeterna coeli gloria” TK 269, str. 4, w. 2; toż s. 270, str. 5, w. 2 w hymnie „Hominis superne conditor” TK 270, str. 2, w. 2; Niezmierzonej Ojca chwały, Syna, Słowo wiekuiste z Duchem – świat uwielbia cały, Królem chwały Tyś, o *Chryste!* „Te Deum laudamus” str. 6, w. 1–2; O tkliwy pelikanie dusz, Jezu mój, *Chryste*, Krwią Swoją – serce moje z win obmyj nieczyste „Adoro Te devote” TK 283, str. 6, w. 1.

Chrystus, aniołów świętych ozdoba: *Aniołów świętych ozdoba*, o *Chryste* „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Rafała, archanioła TK 130, str. 1, w. 1; toż na św. Gabriela, archanioła TK 192, str. 1, w. 1.

Chrystus, hetman dusz: *Chrystusa*, sławmy *dusz hetmana* „A solis ortus cardine” Na Boże Narodzenie TK 44, str. 1, w. 3; Zważając w nocy i we dnie, co *Chrystus* cierpiał za braci, kształt Oblubieńca bezwiednie odwarza w swojej postaci „Coelestis Agni nuptias” Na święto św. Julianna TK 166, str. 2, w. 2.

Chrystus Król: O, trzykroć szczęsna kraina, wśród której *Chrystus Król* gości „Vexilla Christus inclyta” Na uroczystość Króla Wszechświata TK 117, str. 3, w. 1–2; Niech głosząc pienia Tobie, *Królu Chryste* wnijść zasłużymy w błogie niebios wrota i ze świętymi Twymi wziąć wieczyste szczęście żywota! „Nocte surgentes vigilemus omnes” TK 245, str. 2, w. 1.

Chrystus Pan: Niech się to stanie przez *Chrystusa Pana* „Exultet” TK 71, str. 33, w. 1; przez *Chrystusa Pana* Exultet TK 67, str. 6, w. 1; [...] nas w niebie *Chrystusa Pana* racz [Maryjo], prosim, swymi zbłagać modłami „Ave Regina coelorum” TK 279, str. 4, w. 3.

Chrystus, rozkosz ludzkich serc: *Chryste, rozkoszy ludzkich serc* „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 1, w. 2.

Chrystus, wiecznej Król chwały: Sam *Chrystus, wiecznej Król chwały* ”Ex morte docti mystici” Na Wielki Post TK 58, str. 2, w. 3.

Chrystus, Władca wszechrzeczy: *Chrystusa, Władcę wszechrzeczy*, niech kornie okrąg ziem słucha, co krwią ród zbawił człowieczy i łaską krzepi nas Ducha! „Salvete, Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa *Chrystusa* TK 109, str. 9, w. 1–4.

Chrystus, Zbawca dusz: Hołd Tobie, *Zbawco dusz, Chryste*, cześć, moc królewska jest, str. 1, w. 3–4.

Chwała Twych wiernych: Tak, Chryste, wiernych Twych *chwało*, łask z nieba ślij nam strumienie „*Consors paterni luminis*” TK 259, str. 3, w. 1.

Chwały Król: Której Synem – *chwały Król* „*Stabat Mater dolorosa*” Sekwencja na święto MB Bolesnej TK 184, str.3, w. 3; zob. też *Król chwały*.

Ciało bez skazy: Jak hojnie z *Ciała bez skazy* Krwi świętej ciekły kropelki „*Salvete Christi vulnera*” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 3–4; Pod dwóch postaci skryty cień, z Krwią wspólnie *Ciało* dał im swe „*Verbum supernum prodiens*” Na Boże Ciało TK 98, str. 3, w. 2.

Ciało [Pańskie] źródło wesela: Spożywszy Paschę, symbol dany wierze, Pan uczniom *Ciało* swe, *źródło wesela* własnymi dłońmi [...] rozdziela „*Sacris sollemnibus iuncta sunt gaudia*” Na Boże Ciało TK 96, str. 3, w. 1–2, 4; Ułomnym – *Ciało*, uczt pokarm anielskich, krew daje smutnym za zbawcze napoje; Słowo – *Ciało* – chleb prawdziwy słowem w *Ciało* zmienia nam „*Pange lingua gloriosius*” Na Boże Ciało TK 93, str. 4, w. 1–2; Słowo – *Ciało* – chleb prawdziwy słowem w *Ciało* zmienia nam „*Pange lingua gloriosius*” Na Boże Ciało TK 93, str. 4, w. 1–2.

„Ciche Jagnię”: *Ciche Jagnię*, Zbawca błogi, ten zwycięstwa zdobył wian „*Ira iusta conditoris*” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 106, str. 3, w. 5.

Czar pieśni: Twe Imię w uchu – *pieśni czarem* „*Jesus decus angelorum*” Na święto Imienia Jezus TK 53, str. 1, w. 2.

Człowieczeństwo: Na krzyżu – *Bostwo* chciało w ukryciu pozostać, tu – społem *człowieczeństwo* zasłania swą postać, lecz wierząc i wyznając natury te obie wraz z łotrem żalującym głos wznosząc ku Tobie „*Adoro Te devote*” TK 282, str. 3, w. 2.

Dawca łask: Współwieczny *Dawco łask*, Chryste „*Coelestis Agni nuptias*” Na święto św. Julianny TK 166, str. 5, w. 2; [...] z piersi trzeźwej ku sławie pieśń zabrzmi *Dawcy łask*, Boga „*Aeterna coeli gloria*” TK 269, str. 2, w. 3.

Dawca praw: *Praw dawco*, mistrzu, kapłanie, na białej szacie Twej świeci krwią znaczne błogie nazwanie: „*Król królów – Władca stuleci*” TK 115, str. 5, w. 1.

Dawca wiecznego zbawienia: *Wiecznego dawco zbawienia*, zbaw, *Jezu*, ród nasz *człowieczy*” *Salutis aeternae dator*” Na uroczystość Wszystkich Świętych TK 210, str. 1, w. 1–2.

Dawca żywota: Ty rwiesz je [pęta], *dawca żywota* TK 115, str. 4, w. 2 „*Aeterna imago Altissimi*” TK 115, str. 4, w. 2; Zwycięzca śmierci świetlany wstał z grobu, *dawca żywota* „*Iam morte, Victor, obruta*” Na święto MB Różańcowej TK str. 1, w. 2.

„Dobry Król”: *Dobry Król* na krzyżu kona, by poddanych spłacić dług „*Ira iusta conditoris*” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 106, str. 4, w. 5–6.

Dusz Oblubieniec: *Dusz Oblubieńcze*, o Chryste, niech sławią miłość Twą panny [...] zaślubin hymn nieustanny! „Haec est dies, qua candida” Na święto św. Teresy z Avili TK 204, str. 3, w. 1–2, 4.

Dziecię: Płacz *Dziecię* w ciasnym żłobie „Pange lingua gloriosi” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 63, str. 5, w. 1; zgubione *Dziecię* niebawem znajduje Matka szczęśliwa „Coelestis aulae nuntius” Na święto MB Różańcowej TK 197, str. 5, w. 2.

„Dziecina”: *Dziecina* w żłobie drżała święta „A Solis ortus cardine” Na Boże Narodzenie TK 44, str. 5, w. 1.

Dzionka zaranie: Światłości Ojca prawdziwa, zórz blasku, *dzionka zaranie* [...], modlitwy nasze słysz, Panie „Consors paterni luminis” TK 259, str. 1, w. 2.

Głaz: Tyś *glaz*, co ziemi blask miecie „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 3, w. 2.

Głowa naszego rodu: *Naszego rodu* Tyś *głowa* „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 3, w. 2.

Gmach Słowa: Tyś *glaz*, co ziemi blask miecie, spiętrzając w niebo – *gmach Słowa* „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 3, w. 4.

„Gwiazd cudnych Stwórca przebłogi”: „Conditor/Creator alme siderum” (por. EK TK III 571 R. Rak) Na adwent TK 41 (incipit).

„Jagnię”: *Jagnię* [...] na ofiarny wnoszą pień „Lustra sex qui iam peregit” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 65, str. 4; Ty – palcem *Jagnię* gładzące grzech świata wskazujesz ziemi! „Antra deserti teneris sub armis” Na uroczystość św. Jana Chrzciciela TK 168, str. 3, w. 3–4.

„Jagnię bez winy”: Na krzyżu w męce się ślania wśród łotrów – *Jagnię bez winy*, za katów wznosząc błagania Syn Boga kona jedyny „In Monte Olivis consito” Na święto MB Różańcowej TK 198, str. 5, w. 1–4.

Jeden w Trójcy Władca ziem: *Jednemu w Trójcy Władcy ziem* „Verbum supernum prodiens” Na Boże Narodzenie TK 98, str. 6, w. 1.

Jedynе Dziecko: Jakiż żal Jej pierś rozrywa, gdy ogląda Matka tkliwa *Jedynego Dziecka* ból „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święta MB Bolesnej TK 184, str. 4, w. 3.

Jedyny Stwórca dusz ludzkich: *Dusz ludzkich Stwórco* i *Zbawco jedyny* na szczęśnych niebian nam dozwól wieczyste wstąpić wyżyny! „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Rafała, archanioła TK 130, str. 4, w. 3; toż „Te splendor et virtus Patris” TK 191, str. 1, w. 2.

Jedyny Syn, Jezus Chrystus: *Z jedynym Synem* wraz *Jezusem Chrystusem* Exultet TK 68, w. 3.

Jedyny Zbawca dusz ludzkich: *Dusz ludzkich Stwórco* i *Zbawco jedyny* na szczęśnych niebian nam dozwól wieczyste wstąpić wyżyny! „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Rafała, archanioła TK 130, str. 4, w. 3; toż „Te splendor et virtus Patris” TK 191, str. 1, w. 2.

Jezus: Niech Tobie, *Jezu*, cześć będzie „O sola magnarum urbium” Na uroczystość Trzech Króli TK 56, str. 5, w. 1; toż s. 199, str. 6, 1 w hymnie „Iam morte, victor obruta” Na święto MB Różańcowej; toż „Aeterne Rex altissime” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 80, str. 7, w. 1; Byś, *Jezu*, szczęściem dla serca paschalnym w każdej był chwili „Rex sempiternae coelitus” Na okres wielkanocny TK 74, str. 7, w. 1–2; Cierpiał *Jesus* i Ona w mąk dobie pod krzyżem Syna „Bella dum late furerent, et urbes” Na święto Siedmiu Fundatorów zakonu Serwitów TK 136, str. 2, w. 3–4; Matko, coś miłości zdrojem, spraw, bym odczuł w sercu swoim Twój płacz u *Jezusa* stóp „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święto MB Bolesnej, str. 9, w. 3; Pieśń Tobie, *Jezu*, ślem chwały, co berło dzierzysz wszechświata „Te saeculorum principem” Na uroczystość Chrystusa, Króla wszechświata TK 120, str. 8, w. 1–2; Po trzykroć, wzięwszy krzyż w ręce, upada *Jesus* na ziemię „In Monte Olivis consito” Na święto MB Różańcowej TK 198, str. 4, w. 1–2; Niech Tobie, *Jezu*, cześć będzie, co z czystej rodzisz się Panny „Iam morte, Victor, obruta” Na święto MB Różańcowej TK 199, str. 6, w. 2; Wiecznego dawco zbawienia, zbaw, *Jezu*, ród nasz człowieczy” Salutis aeterne dator” Na uroczystość Wszystkich Świętych TK 210, str. 1, w. 1–2; Dobry *Jezu*, a nasz *Panie*, daj im wieczne spoczywanie „Dies irae, dies illa” Na Dzień Zaduszny TK 213, str. 19, w. 2; Na słabych, *Jezu*, łaskawie spójrz, błędów zerwij ogniwa „Aeterne rerum conditor” TK 247, str. 7, w. 1; *Jezusa* z głębi serc chwalmi, ze łzami wznosząc błagania „Ales diei nuntius” TK 260, str. 3, w. 1; O tkliwy pelikan dusz, *Jezu* mój, Chryste, Krwią Swoją – serce moje z win obmyj nieczyste „Adoro Te devote” TK 283, str. 6, w. 1; O *Jezu*, dziś Twe lica zasłona ocienia, spraw, błagam, niech się moje wypełnią pragnienia, bym w Twarz Twą odśloniętą podnosząc wzrok śmiały, szczęśliwym był z jasnego widzenia Twej chwały ib. str. 7, w. 1.

Jezus, chwała rzeszy anielskiej: *Anielskiej*, *Jezu*, *chwalo* rzeszy „Jesu, decus angelorum” Na święto Imienia Jezus TK 53 incipit.

Jezus nieśmiertelną naszą chwałą: Bądź *nieśmiertelną naszą chwałą* „Jesu, dulcis memoria” TK 54, str. 5, w. 3; Niech Tobie, *Jezu*, cześć będzie.

Jezus, Pan serc: Niczego nie chcą tu, nic w niebie, okrom *Jezusa*, *serc swych Pana* TK 53, str. 2, w. 3–4.

Jezus słodyczą bez miary: *Słodyczą*, *Jezu*, *Tys bez miary* „Jesu, dulcis memoria” Na święto Imienia Jezus TK 54, str. 1, w. 1.

Jezus trwałą radością: *Radością*, *Jezu*, *bądź* nam *trwałą* „Jesu dulcis memoria” TK 54, str. 5, w. 1.

Jezus, Twój błogi Syn: *Jezusa*, *Twego błogiego Syna*, po tym wygnaniu okazał nam w niebie, Maryjo Panno ”Salve Regina” TK 281, str. 4, w. 3.

Kapłan: Praw dawco, mistrzu, *kapłanie*, na białej szacie Twej świeci krwią znaczne błogie nazwanie: „Król królów – Władca stuleci” „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 5, w. 1.

Krew: Ułomnym – Ciało, uczt pokarm anielskich, *Krew* daje smutnym za zbawcze napoje „Sacris sollemnis iuncta sunt gaudia” Na Boże Ciało TK 96, str. 4, w. 2; *Krwią* na wieki zbawił nas „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 106, str. 6, w. 4; Niech Go zjedna *Krew* przelana ib. TK 107, str. 5, w. 3; Przez które (rany) strumień wezbrany *Krwi* purpurowej wytryska „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 6, w. 3–4; W bok Zbawcy włócznia uderza i tryska woda z *krwią* społem „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 6, w. 3–4; Niepomny na Się, Król chwały *Krew* wszystką oddał ofiarnie „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 6, w. 3–4; Chrystusa, Władcę wszechrzeczy, niech kornie okrąg ziem słuca, co *Krwią* ród zbawił człowieczy i łaską krzepi nas Ducha! „Salvete, Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 109, str. 9, w. 1–4; Sławcie, usta. Pana i *Krew*, źródło łask „Pange lingua gloriosi” Na Niedzielę Meki Pańskiej TK 63, str. 1, w. 1–3; Pod dwóch postaci skryty cień, z *Krwią* współ Ciało dał im swe ”Verbum supernum prodiens” Na Boże Ciało TK 98, str. 3, w. 2; z wina *Krwi* mknie strumień żywy „Pange lingua gloriosi” Na Noże Ciało TK 93, str. 4, w. 3; Z małżonką Anną tyś ziemskie dał życie Królowej, co nam zdrój rodzi pociechy, Baranka, który na krzyżu obficie *Krew* lejąc, zgładził nam grzechy! „Te gentes, Ioachim, Christianae canant” Na święto św. Joachima TK 177, str. 2, w. 3; Niech ustąpi obrzęd stary przed Nowego Prawa *Krwią* ib. TK 94, str. 5, w. 2; O tkliwy pelikanie dusz, Jezu mój, Chryste, *Krwią* *Swoją* – serce moje z win obmyj nieczyste. Adoro Te devote” TK 283, str. 6, w. 2.

Krew Baranka: *Krew Baranka* namaściła zbawczych ran „Lustra sex qui iam pepegit” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 66, str. 5, w. 6; Byśmy co dnia skazy sumień w *Krwi Baranka* obmywali „En ut superba crimum” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 110, str. 4, w. 3–4.

Krew przelana: Niech Go zjedna *Krew przelana* Zbawiciela dusz i ciał „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 107, str. 5, w. 4.

Krew, źródło łask: Sławcie, usta Pana i *Krew, źródło łask* „Pange lingua gloriosi” Na Niedzielę Meki Pańskiej TK 63, str. 1, w. 1–3.

Król: Chorągiew *Króla* buja wzwyz „Vexilla Regis prodeunt” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 61, str. 1, w. 1; drzewo [...] purpurą *Króla* zdobne w krąg TK 61, str. 4, w. 2.

„Król-Chrystus”: *Król-Chrystus* w chwały diademie otwiera niebo „Ad regias Agni dapes” Na okres wielkanocny TK 72, str. 4, w. 2.

„Król chwał”: Matka-Panna, druga Ewa, tuli Syna, *Króla chwał* „O quo undis lacrimarum” Na święto MB Bolesnej TK 187, str. 1, w. 5; Zesłał Ojciec swego Syna, Władcę świata, *Króla chwał* „Pange lingua gloriosi” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 63, str. 4, w. 4.

Król chwały: „Exultet” 67, 71, str. 6, w. 6; str. 33, w. 4; Niezmierzon w mocy *Król chwały* „Aurora coelum purpurat” Na Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego TK str. 2, w. 1; Co w niebo wracasz, *Król chwały* „Aeternae Rex altissime” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 80, str. 8, w. 2; Niezmierzonej Ojca chwały, Syna, Słowo wiekuiste z Duchem – świat uwielbia cały, *Królem chwały* Tyś, o Chryste! „Te Deum laudamus” str. 6, w. 1–2; Niepomny na Się, *Król chwały* Krew wszystką oddał ofiarnie „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 7, w. 3–4; Której Synem – *chwały Król* „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święto MB Bolesnej TK 184, str. 3, w. 3; Obelgi krwawej koroną zwieńczony został *Król chwały* „In Monte Olivis consito” TK 198, str. 3, w. 4.

Król, co wszechświat ma w pieczy: *Królu, co wszechświat masz w pieczy* „Rex sempiternae coelium” Na okres wielkanocny TK 74, str. 1, w. 2.

Król i Bóg: Zwiastują *Króla i Boga* „O sola magnarum urbium” Na uroczystość Trzech Króli TK 56, str. 4, w. 1.

Król królów: Hołd nieście *królów Królowi* „Vexilla Christus inclitya” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 117, str. 1, w. 3; „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata; Praw dawco, mistrzu, kapłanie, na białej szacie Twej świeci krwią znaczne błogie nazwanie: „*Król królów* – Władca stuleci” TK 115, str. 5, w. 1.

Król ludów: Triumfy *ludów Król* święci „Aurora coelum purpurat” Na Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego TK 76, str. 3, w. 3; Dziewicy świętej stał się Synem Król, wieszczon usty Gabriela; *Ludów Króla*, Zbawiciela Matką Ciebie wraz wyznajem „Te Redemptoris Dominique nostri” Na uroczystość MB Królowej Polski TK 156, str. 1, w. 1.

Król miły serc: Racz błogim światłem nas swoim oświecać, *Królu serc miły* „Vexilla Christus inclitya” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 117, str. 6, w. 2.

Król mocarzy: Bóg, *Król mocarzy* i Zbawca wszechstworzy „Coelium Ioseph, decus atque nostrae” Na uroczystość św. Józefa Oblubieńca NMPanny TK 143, str. 4, w. 1.

„**Król mocy**”: *Król mocy*, jak zapowiedział, wstał z mrocznego grobu cienia „Regina coeli laetare” TK 280, str. 3, w. 3.

„**Król narodów**”: *Król narodów* przelać chciał „Pange lingua gloriosi” Na Boże Ciało TK 93, str. 1, w. 5.

Król nasz: Już w niebo *Król nasz* jedyny powrócił „Iam Christus astra ascenderit” Na Zielone Świątki TK 85, str. 1, w. 1–2.

„**Król nasz jedyny**”: Już w niebo *Król nasz jedyny* powrócił, świata otucha „Iam Christus astra ascenderit” Na Zielone Świątki TK 85, str. 1, w. 1–2.

Król, niebian światło wieczyste: *Niebianów światło wieczyste, Królu* „Rex sempiternae coelium” Na okres wielkanocny TK 74, str. 1, w. 1–2.

Król świata: Oddawał *świata Król* życie „Iam toto subitus vesper eat polo” Na święto MB Bolesnej TK 189, str. 1, w. 4.

Król wiecznej chwały: Po prawej ręce Rodzica zasiada *wiecznej Król chwały* „Iam morte, Victor, obruta” Na święto MB Różańcowej TK str. 2, w. 4.

Król wiecznej mocy: Z pęt lud wyzwalasz sierocy, by po prawicy Rodzica tron zając, *wiecznej Król mocy* „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 3, w. 4.

Król wieków: [...] *Króla wieków* blaskiem rozjaśniona (ziemia) Exultet TK 67, str. 2, w. 3; By jego modły przebłagan, *Król wieków* – nasze zmył winy „Gaude Mater Polonia” Na święto św. Stanisława TK 161, str. 6, w. 1–2; O *Królu wieków*, co berła wszem królom wkładasz sam w dłonie! „Rex magne, Rex altissime” Na święto Podziękowania za zwycięstwo pod Chocimiem 1621 r. TK 202, str. 1, w. 3–4.

Król wiekuistej chwały: Niech rodzącego Słowo, równe sobie, wraz z Synem, *Królem wiekuistej chwały* i zdrojem łaski kornie w każdej dobie uwielbia pieśnią świat cały „Te, gentes, Ioachim, Christianae canant” Na święto św. Joachima TK 177, str. 4, w. 2.

Król, Zbawca człowieczy: O *Królu, Zbawco człowieczy*, zwycięstwa zdroju i zacisz „Superne regum Rex bone” Na święto Podziękowania za zwycięstwo pod Chocimiem 1621 r. TK 201, str. 1, w. 1–2.

Łaskawy Władca: *Łaskawy Władco* stworzenia, spraw, byśmy smutkiem przejęci ból Panny, Zbawcy cierpienia we wdzięcznej mieli pamięci! „Summae Deus clementiae” Na święto MB Bolesnej TK 183, str. 1, w. 1.

Mesjasz: W przybytku ciasnym łona rodzicielki przeczuleś w łonie skrytego *Mesjasza* „Ut queant laxis resonare fibris” Na uroczystość św. Jana Chrzciciela TK 167, str. 4, w. 2.

Meta sercu: Bądź *metą sercu*, co płonie „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 5, w. 2.

Miły skarb serc: O Jezu, *skarbie serc miły* „O lux beata coelium” TK 46, str. 2, w. 3.

Mistrz: Praw dawco, *mistrzu*, kapłanie, na białej szacie Twej świeci krwią znaczne błogie nazwanie: „Król królów – Władca stuleci” „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 5, w. 1.

Moc Rodzica: Serc życie, *mocy Rodzica* i blasku, dawco zbawienia przed Tobą, chyląc wraz lica z anioły, sławy śłem pienia „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Michała, archanioła TK 190, str. 1, w. 1.

Nadzieja dusz: Najśłodszy Jezu, tyś *nadzieją dusz* „Jesu decus angelorum” TK 53, str. 3, w. 1–2.

Nadzieja grzesznych: *Nadzieja grzesznych*, co z win wstają „Jesu, dulcis memoria” str. 3, w. 1.

Nadziei źródło wieczyste: Tyś blask i obraz kras Rodzica, *nadziei źródło* Tyś *wieczyste* „Jesu, Redemptor omnium” Na Boże Narodzenie TK 42, str. 2, w. 2.

Nadzieja winnych: *Nadziejo winnych*, o Chryste, balsamie rajskiej pociechy [...] racz, prosim, nasze zmyć grzechy! TK 176 „Summi Parentis unice” Na święto św. Marii Magdaleny, str. 3, w. 1.

Nagroda życia po zgonie: (Bądź) *nagrodą życia po zgonie* „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 5, w. 4.

Najmilszy, Jej rodzony, opuszczony: Jak *najmilszy*, *Jej rodzony* kona w smutku, *opuszczony*, gdy oddawał ducha już „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święta MB Bolesnej TK 185, str. 8, w. 1–3.

„Najwyższy Król wszech ziem”: „Victimae Paschali laudes. Na niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego TK 77, str. 5, w. 2.

Natura: Na krzyżu – *Bostwo* chciało w ukryciu pozostać, tu – społem człowieczeństwo zaślania swą postać, lecz wierząc i wyznając *natury* te obie wraz z łotrem żalującym głos wznosząc ku Tobie „Adoro Te devote” TK 282, str. 2, w. 2.

Nektar niebiański serc: *Niebiańskim serca jest nektarem* „Jesu, decus angelorum” TK 53 str. 1, w. 4.

Niebian światło wieczyste: *Niebianów światło wieczyste* „Rex sempiternae coelium” Na okres wielkanocny TK 74, str. 1, w. 1.

„Niewinny”: *Niewinny* – ból zniósł konania „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 2, w. 3.

Niewymowna słodycz serc: O *Niewymowna serc słodyczy*, ponęty pełen, wdzięczny cały! „Jesus rex admirabilis” Na święto Imienia Jezus TK 52, str. 1, w. 3.

Oblubieniec: Zważając w nocy i we dnie, co Chrystus cierpiał za braci, kształt *Oblubieńca* bezwiednie odtwarza w swojej postaci „Coelestis Agni nuptias” Na święto św. Julianny TK 166, str. 2, w. 2; Głos *Oblubieńca* brzmi młody: „Z Karmelu, siostrzo, przyjdź droga, Baranka święte czcząc gody, weź wieniec chwały z rąk Boga” „Haec est dies, qua candida” Na święto św. Teresy z Avili TK 204, str. 2, w. 1–4.

Ochrzcic tego, co grzech maże: Nikt z ludzi w świata rozległym obszarze świętego sławą nie przewyższył Jana, któremu *ochrzcić tego, co grzech maże*, moc była dana „Antra deserti teneris sub armis” Na uroczystość św. Jana Chrzciciela TK 168, str. 4, w. 1–4.

Odbicie Ojca wieczyste: *Odbicie Ojca wieczyste*, odbłasku rajskich zórz rana „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa króla Wszechświata TK 115, str. 1, w. 1.

Odblask rajskich zórz rana: „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 1, w. 2 (zob. hasło wyżej).

Odkupiciel: Triumf krzyża wiecznotrwały [...] zdobył *Odkupiciel* „Pange lingua gloriosi” Na Niedzielę Meki Pańskiej TK 63, str. 1, w. 1–3; *Odkupiciela*,

co spoczął w stajence [...] ty szczęśny widzisz i – biorąc na ręce – czcisz hołdem chwały „Coelitum Ioseph, decus atque nostrae” Na uroczystość św. Józefa, obłubieńca NMPanny TK 143, str. 3, w. 1, 3–4.

On: Nam *On* dany „Pange lingua gloriosi” Na Boże Ciało TK 93, str. 2, w. 1; Niech *Go* zjedna *Krew* przelana „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 106, str. 5, w. 3; Miłością z wyżyn *On* krzyża pociągnął wszystko do Siebie „Vexilla Christus inclyta” Na uroczystość Króla Wszechświata TK 117, str. 2, w. 3–4; Niech *On* wieczystym życiem swym w ojczyźnie rajskiej darzy nas „Verbum supernum prodiens” Na Boże Ciało TK 98, str. 6, w. 3–4; Spraw, niech żyję *Zbawcy* zgonem, na mym sercu rozżalonym Jego ból wycisnąć racz! „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święto MB Bolesnej TK 185, str. 16, w. 1–3.

Oni: Moc *Im* [Rodzicowi i Zrodzonemu], hołd po wszystkie dni „Pange lingua gloriosi” Na Boże Ciało TK 94, str. 6, w. 4; toż Tantum ergo Sacramentum TK 95, str. 2, w. 1–2.

Otucha świata: Już niebo Król nasz jedyny powrócił, *świata otucha* „Jam Christus astra ascenderat” Na Zielone Świątki TK 85, str. 1, w. 1–2.

Otwór ‘rana, bok’: *Otwór* ten jest ludom dany zamiast arki w burz powodzi TK 110, str. 3, w. 3–4.

Ozdoba aniołów świętych: *Aniołów świętych ozdobo*, o Chryste [...] „Te splendor et virtus Patris” Na święto św. Michała, archanioła TK 191, str. 1, w. 1; toż s. 192, str. 1, w. 1 w hymnie „Christe, sanctorum decus angelorum”.

Pamiętka zgonu Pana: *Pamiętka zgonu Pana*, którą sam stanowi, chlebnie żywy, co życie dajesz człowiekowi: daj duszy mojej z Ciebie niebiańskie brać życie i w Tobie zawsze słodycz znajdować obficie „Adoro Te devote” TK 282, str. 5, w. 1.

Pan: Na widok *Pana* na twarze padają [...] Trzej Mędrcy „O sola magnarum urbium” Na uroczystość Trzech Króli TK 56, str. 3, w. 1; W tym czasie, w którym cierpiał *Pan* „Vexilla Regis prodeunt” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 61, str. 4, w. 2; Grób pusty *Pana* znachodzę „Victimae Paschalis laudes” TK 77, str. 2, w. 3; Sławcie, usta. *Pana* i *Krew*, źródło łask „Pange lingua gloriosi” Na Niedzielę Meki Pańskiej TK 63, str. 1, w. 1–3; Siebie *Pan* dwunastu daje „Pange lingua gloriosi” Na Boże Ciało TK 93, str. 3, w. 5; Gdy grzechami drażnim *Pana*, co łask tyle na nas złał „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 107, str. 5, w. 1; Narody, biecicie do *Pana* „Vexilla Christus inclyta” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 117, str. 1, w. 3; Czcząc boleść siedmiu ran *Pana*, z Maryją płaczesz bez miary „Coelestis Agni nuptias” Na święto św. Julianny TK 166, str. 3, w. 2; Kościół z serca tego rany z *Panem* złączon nam się rodzi „En ut superba crimum” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 110, str. 3, w. 1–2; Spożywszy Paschę, symbol dany wierze, *Pan* uczniom Ciało swe, źródło wesela własnymi dłońmi [...] rozdziela „Sacris sollemnis

iuncta sunt gaudia” Na Boże Ciało TK 96, str. 3, w. 1–2, 4; Najświętsze członki ciała tuląc [...] pieści, i wskroś się rozplywa cała w bólu, że tak cierpiał *Pan*, str. 3, w. 6; Jan Chrzciciel, wierny druh *Pana* ”Salus aeterne dator” Na uroczystość Wszystkich Świętych TK 210, str. 3, w. 1; Dobry Jezu, a nasz *Panie*, daj im wieczne spoczywanie „Dies irae, dies illa” Na Dzień Zaduszny TK 213, str. 19, w. 2; Światłości Ojca prawdziwa, zórz blasku, dzionka zaranie [...], modlitwy nasze słysz, *Panie* „Consorts paterni luminis” TK 259, str. 1, w. 1; Zbaw, o *Panie*, lud sierocy „Te Deum laudamus” TK 276, str. 11, w. 3; Pamiętko zgonu *Pana*, którą sam stanowi, chlebie żywy, co życie dajesz człowiekowi: daj duszy mojej z Ciebie niebiańskie brać życie i w Tobie zawsze słodycz znajdować obficie „Adoro Te devote” TK 282, str. 5, w. 1; Wiedź nas, Nieskalana, drogą, co nie myli, byśmy, widząc *Pana*, zawsze się cieszyli! „Ave, maris stella” Na święta Matki Boskiej TK 218, str. 1–4.

Pan nad pany: Baranek oto nam dany, by darmo grzech zniósł, co plami, więc społem *Pana nad pany* o litość prośmy ze łzami „En clara vox redarguit” Na advent TK 40, str. 3, w. 3.

Pan świata: Na męki idzie *Pan świata* „In Monte Olivis consito” Na święto MB Różańcowej TK 198, str. 2, w. 2.

Pańskie świątynie: Jej (ofiary) obrzęd zleca kapłanom jedynie, by sami brali i nieśli ludowi, co w *Pańskie* bieży świątynie „Sacrīs sollemnis iuncta sunt gaudia” Na Boże Ciało TK 96, str. 5, w. 4.

Pasterz wieczny: Ty, *Pasterz wieczny*, swe trzody obmywasz co dnia „Rex sempiternus coelitus” Na okres wielkanocny TK 74, str. 5, w. 1.

Pelikan dusz: O tkliwy *pelikanie dusz*, Jezu mój, Chryste, Krwią Swoją – serce moje z win obmyj nieczyste „Adoro Te devote” TK 283, str. 6, w. 1.

Pelen ponęty: O Niewymowna serc słodyczy, *ponęty pelen*, wdzięczny cały! „Jesus rex admirabilis” Na święto Imienia Jezus TK 52, str. 1, w. 3.

Perła Ojcowska wszystkich pokoleń: *Pokoleń wszystkich*, o *perlo Ojcowska*, jesteś ostoją „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 2, w. 1–2.

Pokarm życia: za *pokarm życia* rajski gość gromadce uczniów dał się wprzód „Verbum supernum prodiens” Na Boże Ciało TK 98, str. 2, w. 3.

Posłuszny Jezu: Rodzicom w każdej godzinie *posłuszny Jezu*, w świat cały [...] niech płynie [...] wieczna pieśń chwały „O lux beata coelitus” TK 47, str. 7, w. 2.

Prawdziwa światłość Ojca: *Światłości Ojca prawdziwa*, zórz blasku, dzionka zaranie [...], modlitwy nasze słysz, *Panie* „Consorts paterni luminis” TK 259, str. 1, w. 1.

„Prawy Bóg”: *Prawy Bóg* – z *prawego Boga* ‘Deus verus de Deo vero’ „Auctor beate saeculi” Na święto Najsw. Serca Jezusa TK 111, str. 1, w. 4.

Promienne czoło: z *promiennym* poniósł zgon *czolem* „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 6, w. 2.

„Przebłogi Władca nasz w niebie”: „O sola magnarum urbium” Na uroczystość Trzech Króli TK 56, str. 2, w. 2.

Przedziwny król nasz dziewiczy: *Przedziwny Królu nasz dziewiczy* „Jesus rex admirabilis” Na święto Imienia Jezus TK 52, str. 1 (incipit).

Radość błoga: *Wśród łez – radością bądź błogą* „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 5, w. 1.

Rajski gość: *Za pokarm życia, rajski gość*, gromadce uczniów dał się wpierw „Verbum supernum prodiens” TK 98, str. 2, w. 3.

Rajski wódz i droga: *Tyś rajskim wodzem i drogą* „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 5, w. 3.

Rany: *Witajcie, pełne czci, rany, miłości zbytniej zdroiska* „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 1, w. 4; (Rany) *blaskami – promień gwiazd złoty, balsamem – różę w rozkwicie, wartością – Indyj klejnoty, słodyczą – miód sam gasicie* TK 108, str. 2, w. 1–4; (Rany) *Zaciszę wyście najśłodsze, serc naszych przystań przebłoga, do której nigdy nie dotrze wrącego szaleń złość wroga* ib. str. 3, w. 1–4.

Ręce i nogi: *A tępe gwoździe wraz obie dziurawią ręce i nogi* „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 5, w. 3–4.

Rozblask chwały Rodzica: *Rozblasku chwały Rodzica, ze światła – światło, o Chryste, światłości światłość, co lica poranku krasisz przezczyste* „Splendor paternae gloriae” str. 1, w. 1.

Rycerz Pański bez plamy: *Rycerzu Pański bez plamy* „Athleta Christi” Na święto św. Wenancjusza TK 164, str. 1, w. 1.

„Sam Rodzic”: *Sam Rodzic* ludów wszech berło najwyższe składa w dłoń Twoją „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 2, w. 3–4.

Serc przystań przebłoga: (Rany) *Zaciszę wyście najśłodsze, serc naszych przystań przebłoga, do której nigdy nie dotrze wrącego szaleń złość wroga* ib. str. 3, w. 1–4.

„Serc życie”: *Serc życie*, mocy Rodzica i blasku, dawco zbawienia: przed Tobą, chyląc wraz lica z anioły, sławy śłem pienia „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Michała Archaniola TK 190, str. 1, w. 1.

Serce niewinnego Boga: *Oto, jak wyniosłe zbrodnie [...] poraniły tak niegodnie niewinnego serce Boga* „En ut supera criminum” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 110, str. 1, w. 1–4.

„Siebie”: *Siebie* Pan dwunastu daje „Pange lingua gloriosi” Na Boże Ciało TK 93, str. 3, w. 5.

Skroń cudna: *Skroń cudną* w ciężkich mąk dobie rozrania ciernia splot srogi „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 5, w. 1–2.

Słońce: O *słońce*, kiedy noc głucha „Splendor paternae gloriae” str. 2, w. 1.

Słońce zbawienia: *Zbawienia słońce*, o Chryste „O sol salutis intimis” Na Wielki Piątek TK 60, str. 1, w. 1.

Słowo: Zstępując *Słowo*, Boga Syn, przy boku Ojca w chwale trwa „Verbum supernum prodiens” Na Boże Ciało TK 98, str. 1, w. 1–2; *Słowo* – Ciało – chleb prawdziwy słowem w Ciało zmienia nam „Pange lingua gloriosi” Na Boże Ciało TK 93, str. 4, w. 1–2; Bóg oblubieńcem cię czyni Dziewicy; pozwala ojcem wiecznego zwać *Słowa* „Coelitum Ioseph, decus atque nostrae” Na uroczystość św. Józefa, oblubieńca NMPanny TK 143, str. 2, w. 1; Niech rodzącego *Słowo*, równe sobie, wraz z Synem, Królem wiekuistej chwały i źródłem łaski kornie w każdej dobie uwielbia pieśnią świat cały „Te, gentes, Ioachim, Christianae canant” Na święto św. Joachima TK 177, str. 4, w. 2; Przed wieki z myśli Rodzica zrodzone w blasku chwał *Słowo* „Coelestis aulae nuntius” Na święto MB Różańcowej TK 197, str. 3, w. 1–2; W uśmiechu witaj wesela, gdy Matkę z Ciebie Bóg czyni, gdy *Słowo*, które się wciela, zrodziwszy, jawisz w świątyni „Te gestientem gaudiis” Na święto MB Różańcowej TK 200, str. 2, w. 3.

Słowo Rodzica: *Rodzica Słowo*, o Chryste „Rex sempiternae coelitum” Na okres wielkanocny TK 74, str. 1, w. 1–2; Przed wieki z myśli *Rodzica* zrodzone w blasku chwał *Słowo* „Coelestis aulae nuntius” TK 197, str. 3, w. 1–2.

Słowo wiekuiste: Niezmierzonej Ojca chwały, Syna, *Słowo wiekuiste* z Duchem – świat uwielbia cały, Królem chwały Tyś, o Chryste! „Te Deum laudamus” str. 6, w. 1–2.

Słowo z górnej krainy (incipit): O *Słowo z górnej krainy*, wiecznego Synu Rodzica „Verbum supernum prodiens” Na adwent TK 39, str. 1, w. 1.

Sprawca zbawienia: *Zbawienia sprawcą* mieniąc Ciebie „Jesu, Redemptor omnium” Na Boże Narodzenie TK 42, str. 5, w. 3.

Strugi Swojej drogiej krwi: [...] obmyj grzech, co plami, gdyś odkupił nas od zbrodni *Swojej drogiej krwi strugami* „Te Deum laudamus” TK 276, str. 10, w. 4.

„Stworzyciel świata odzian chwałą”: *Stworzyciel świata odzian chwałą* służebną postać wdział nędzarza „A solis ortus cardine” Na Boże Narodzenie TK 44, str. 2, w. 1.

Stwórca: Pomsta *Stwórcy* sprawiedliwa „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 106, str. 1, w. 1.

„Stwórca świata”: Wieczysty Pasterz, *Stwórca świata*, „A solis ortus cardine” Na Boże Narodzenie TK 45, str. 7, w. 3–4; Występków z piersi naszych wyrwij kamień, chropawe drogi gładź, kręte ścieżyny na proste zamień, by *Stwórca świata* i Zbawiciel błogi w dusz czystych schodząc nieskalane wnętrze,

na równym gruncie mógł stawiać bez trwogi stopy najświętsze! „O nimis felix, meritique celsi” Na uroczystość św. Jana Chrzciciela TK 169, str. 3, w. 2–4 i 4, w. 1.

Stwórca wszechrzeczy: Ty, któryś *Stwórcą jest wszechrzeczy* „Jesu, Redemptor omnium” Na Boże Narodzenie TK 42, str. 3, w. 1; Równy Mu (Ojcu) *Stwórca wszechrzeczy* TK 74, str. 1, w. 4.

Syn: Bądź Bogu Ojcu cześć stała z *Synem* „Ad regias Agni dapes” Na okres wielkanocny TK 72, str. 8, w. 2; Byś niewolnika zbawił – dałeś *Syna* Exultet TK 69, str. 16, w. 4; Bądź Bogu Ojcu cześć stała wraz z *Synem* „Rex sempiternae coelium” Na okres wielkanocny TK 75, str. 8, w. 1–2; Dziewicy świętej stał się *Synem* Król, wieszczon usty Gabriela „A solis ortus cardine” Na Boże Narodzenie TK 44, str. 5, w. 1; Znać *Syna*, co nas obdarza rajem „Veni Creator Spiritus” TK 81, str. 6, w. 2; Bądź Bogu Ojcu dań pełnej chwały wraz z *Synem* „Veni Creator Spiritus” TK 82, str. 7, w. 1–2; *Syn* Tej, co jest nieskalana „Pange lingua gloriosi” Na Boże Ciało TK 63, str. 1, w. 6; Jej (Matki) tron przy *Syna* łśni tronie „Iam morte, victor, obruta” TK 199, str. 5, w. 3; Twego *Syna* ból i ciernie [...] cierpieć – duch niech dzieli mój! „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święto MB Bolesnej TK 185, str. 12, w. 1; Matka-Panna, druga Ewa, tuli *Syna*, Króla chwał „O quo undis lacrimarum” Na święto MB Bolesnej TK 187, str. 1, w. 5; Niech rodzącego Słowo, równe sobie, wraz z *Synem*, Królem wiekuistej chwały i źródłem łaski kornie w każdej dobie uwielbia pieśnią świat cały „Te, gentes, Ioachim, Christianae canant” Na święto św. Joachima TK 177, str. 4, w. 2; Niech dobroć Boga to sprawi łaskawa, Rodzica z *Synem* o z pełnia ich chwały, Najświętszym Duchem, któremu brzmi sława na świat ten cały. „Nocte surgentes vigilemus omnes” TK 245, str. 3, w. 2; Niech Bogu Ojcu cześć będzie wraz z *Synem* „Aeternae rerum conditor” str. 9, w. 2; Niech dobroć Boga to sprawi łaskawa, Rodzica z *Synem* ”Ecce iam noctis tenuatur umbra” TK 248, str. 3, w. 2; Raczej teraz, Duchu Najświętszy, coś z Ojcem jednym jest Bogiem i z *Synem* do serca wewnątrz zestąpić technieniem swym błogiem „Nunc Sancte nobis Spiritus” TK 250, str. 1, w. 2; Niech Bogu Ojcu cześć będzie wraz z *Synem*, niech na świat cały Duchowi pociech brzmi wszędzie dziś i na wieki – pieśń chwały! „Splendor paternae gloriae” TK 257, str. 9, w. 2; toż s. 266, str. 5, w. 2; toż s. 269, str. 6, w. 2 w hymnie „Aeterna coeli gloria”; Niech Ojcu z *Synem* cześć będzie i z Duchem, niech na świat cały jak brzmiała, głośna Im wszędzie rozbrzmiewa wiecznej pieśń chwały „Iam sol recedit igneus” TK 273, str. 3, w. 1; Niezmierzone Ojca chwały, *Syna*, Słowo wiekuiste z Duchem – świat uwielbia cały, Królem chwały Tyś, o Chryste! „Te Deum laudamus” str. 6, w. 1–2; Ty Rodzica *Syn* z wiek wieka ib. s. 276, str. 7, w. 1; [...] rodząc *Syna*, czystą Panną pozostała „Alma Redemptoris Mater” TK 278, str. 3, w. 3.

Syn Boga: W dniu [...], którym [...] *Syn Boga* śmierć zmógł i zbawił świat cały... ”Primo die, quo Trinitas” TK 243, str. 1, w. 3; Raczej teraz, Duchu Naj-

świętszy, coś z Ojcem jednym jest Bogiem i z Synem – do serca wnętrzy zestąpić technieniem Swym błogiem.

„**Syn Boży**”: ciało przyjął *Syn Boży* TK 56, str. 2, w. 4; W tym świetle ku nam niech spłynie w Rodzicu – cały *Syn Boży* i cały Rodzic w swym Synie „Splendor paternae gloriae” TK 256, str. 8, w. 3; We wszystko, co *Syn Boży* rzekł, wierzę w pokorze „Adoro Te devote” TK 282, str. 2, w. 3.

Syn człowieczy: W żywocie Panny, *Syn człowieczy* „Jesu, Redemptor omnium”, Na Boże Narodzenie TK 42, str. 3, w. 3.

Syn jedyny: Po prawicy siedzisz Boga, w chwale Ojca, *Syn jedyny* „Te Deum laudamus” TK 276, str. 9, w. 2.

Syn Wiecznego Rodzica: O Słowo z górnej krainy, *Wiecznego Rodzica Syn* „Verbum supernum prodiens” Na adwent TK 39, str. 1, w. 2.

Syn, Władca burz: *Burz Władcy, Synu*, coś ciało z przeczystej Panny wzięła „Aeterna coeli gloria” TK 269, str. 1, w. 3–4.

Szczęście paschalne: Byś, Jezu, *szczęściem* dla serca *paschalnym* w każdej był chwili „Rex sempiternae coelium” Na okres wielkanocny TK 75, str. 7, w. 1.

Świata Król wielki: Jak srogie biczów zniósł razy obnażon *świata Król wielki* „Salvete Christi vulnera” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 108, str. 1, w. 4.

Świata otucha: Już w niebo Król nasz jedyny powrócił, *świata otucha* „Iam Christus astra ascenderat” Na Zielone Świątki TK 85, str. 1, w. 1–2.

Światło czyste: Ojca światła – *Światło czyste* „Auctor beate saeculi” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 111, str. 1, w. 3.

Światło ze światła: Rozbłasku chwały Rodzica, ze *światła – światło*, o Chryste, światłości światłość, co poranku krasisz przeczyste „Splendor paternae gloriae” TK 256, str. 1, w. 2.

Światłość serca prawdziwa: *Światłości serca prawdziwa*, pogodną błysznią nam twarzą „Nox et tenebrae et nubila” TK 263, str. 4, w. 3.

Światłość światłości: Rozbłasku chwały Rodzica, ze światła – światło, o Chryste, *światłości światłość*, co poranku krasisz przeczyste „Splendor paternae gloriae” str. 1, w. 1.

Święte Dziecię: Ciesz się, że w końcu smutkom *Święte Dziecię* kres błogi wieści „Ad tuas aras, Ioachim, propinquat” Na święto św. Joachima TK 178 str. 2, w. 3.

Święty: (Bądź) wianem nagród, o *Święty*, władający światła machiną „Aeternae Rex altissime” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 79, str. 5, w. 3.

Ten: *Ten*, któregoś przez swe cnoty zasłużyła nosić w łonie... „Regina coeli lactare” TK 280, str. 2, w. 1.

Tkliwy pelikan dusz: O *tkliwy pelikan dusz*, Jezu mój, Chryste, Krwią Swoją – serce moje z win obmyj nieczyste „Adoro Te devote” TK 283, str. 6, w. 1.

Twa chwala: O Jezu, dziś Twe Lica zasłona ocienia, spraw, błagam, niech się moje wypełnią pragnienia, bym w Twarz Twą odsłoniętą podnosząc wzrok śmiały, szczęśliwym był z jasnego widzenia *Twey chwały* „Adoro Te devote” TK 283, str. 6, w. 1, str. 7, w. 4.

Twa Twarz: O Jezu, dziś Twe Lica zasłona ocienia, spraw, błagam, niech się moje wypełnią pragnienia, bym w *Twarz Twą* odsłoniętą podnosząc wzrok śmiały, szczęśliwym był z jasnego widzenia *Twey chwały* „Adoro Te devote” TK 283, str. 7, w. 3.

Twe Imię: *Twe Imię* w uchu – pieśni czarem „Jesus decus angelorum” Na święto Imienia Jezus TK 53, str. 1, w. 2.

Twe Lica: O Jezu, dziś *Twe Lica* zasłona ocienia, spraw, błagam, niech się moje wypełnią pragnienia, bym w Twarz Twą odsłoniętą podnosząc wzrok śmiały, szczęśliwym był z jasnego widzenia *Twey chwały* „Adoro Te devote” TK 283, str. 7, w. 1.

Twoi święci: Niech głosząc pienia Tobie, Królu Chryste wniść zasłużymy w blogie niebios wrota i ze *świętymi Twymi* wziąć wieczyste szczęście żywota! „Nocte surgentes vigilemus omnes” TK 245, str. 2, w. 3.

Twoi wierni: Tak, Chryste, *wiarnych Twych* chwało, łask z nieba ślij nam strumienie „Consors paterni luminis” TK 259, str. 3, w. 1.

Twoja chwala: Spłyn słońcem w nasze umysły, noc świata płosząc, o *Chryste*, by sercom prawym rozbłysły *Twey chwały* światła wieczyste „Aeterna coeli gloria” TK 269, str. 4, w. 4.

Twoja rzesza: Niech wiara w sercach *Twey rzeszy* na stałe odtąd zagości „Aeterna coeli gloria” TK 269, str. 5, w. 1.

Twoja wiara: Jak Tomasz, na otwartej nie patrzę ślad rany, lecz Bogiem Cię uznaję mym, Zbawco kochany, spraw abym zawsze w *Twojej* umacniał się *wie-rze*, pokładał ufność w Tobie i kochał Cię szczerze „Adoro Te devote” TK 282, str. 4, w. 3.

Ty: *Ty*ś wprzód się zrodził z Dziewicy „Rex sempiternae coelium” Na okres wielkanocny TK 74, str. 4, w. 1; Sławi *Ciebie* (świat ten cały) w każdy czas „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 107, str. 6, w. 2; Niech *Ciebie* [...] lud szuka TK 119, str. 6, w. 1; Miłość nagli *Cię* bez miary, byś naszego kształt wziął ciała „Auctor beate saeculi” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 111, str. 2, w. 1–2, por. *Caritas Christi urget nos* ‘Miłość Chrystusa przynagła nas’ 2 Kor 5,14; Pragnę stać pod krzyżem z Tobą „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święto MB Bolesnej TK 185, str. 14, w. 1; Serc życie, *mocy Rodzica* i blasku, dawco zbawienia przed *Tobą*, chyląc wraz lica z anioły, sławy ślem pienia „Christe, sanctorum decus angelorum” Na święto św. Michała Archanioła TK 190, str. 1, w. 2; O, Zbawco świata, błagamy, niech ginie grzechów sromota: *Ty* winy zmaż nam i bramy wiecznego otwórz żywota! „Primo die, quo Trinitas” TK 244, str. 7, w. 3; *Ty* sen rozprasza, o *Chryste* „Ales diei nuntius”

TK 260, str. 4, w. 1; *Ty grzech zmyj stary „Ales diei nuntius”* TK 260, str. 4, w. 3; *Niezmierzonej Ojca chwały, Syna, Słowo wiekuiste z Duchem – świat uwielbia cały, Królem chwały Tyś, o Chryste! „Te Deum laudamus”* str. 6, w. 1–2; *Ty Rodzica Syn z wiek wieka* ib. s. 276, str. 7, w. 1; *Uwielbiam Cię nabożnie, Bóstwo utajone, co kryjesz się w tych figur osłonę; me serce Tobie całe się ufnie poddaje, bo Ciebie rozważając – zupełnie ustaje „Adoro Te devote”* TK 282, str. 1, w. 1, 3, 4; *Wzrok, dotyk, smak o Tobie nie mówią nic do mnie* ib. str. 2, w. 1; *Jak Tomasz, na otwartej nie patrzę ślad rany, lecz Bogiem Cię uznaję mym, Zbawco kochany, spraw, abym zawsze w Twojej umacniał się wierze, pokładał ufność w Tobie i kochał Cię szczerze* ib. str. 4, w. 2; *Pamiętko zgonu Pana, którą sam stanowi, chlebie żywy, co życie dajesz człowiekowi: daj duszy mojej z Ciebie niebiańskie brać życie i w Tobie zawsze słodycz znajdować obficie* ib. str. 5, w. 3.

„Uczniowie Pańscy”: *Uczniowie Pańscy*, prorocy, tych, co się sądu dnia boją, żebrzących z płaczem pomocy, otoczcie pieczy swej zbroją „Placare Christe, servulus” Na uroczystość Wszystkich Świętych TK 208, str. 3, w. 1.

Wdzięczny cały: O Niewymowna serc słodyczy, ponęty pełen, *wdzięczny cały!* „Jesus rex admirabilis” Na święto Imienia Jezus TK 52, str. 1, w. 3.

Wieczysty Król wszechświata: *Wieczysty Król wszechświata* i Zbawco wiernych „Aeterne Rex altissime” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 79, str. 1, w. 1.

„Wieczysty Pasterz, Stwórca świata”: Pastuszków drobnej zjawion rzeszy *wieczysty Pasterz, Stwórca świata* „A solis ortus cardine” Na Boże Narodzenie TK 45, str. 7, w. 3–4.

Wielki Król: I tak *wielkiego Króla* niech pospiesza zwycięstwo Exultet TK 67, str. 1, w. 3–4.

„Wierzących światło wieczyste”: Gwiazd cudnych Stwórcu przebłogi, *Wierzących światło wieczyste* „Conditor/Creator alme siderum” (por. EK TK III 571 R. Rak) Na adwent TK 41, str. 1, w. 2.

Władca niebiańskich sfer: *Niebiańskich Władco sfer*, Boże, co jasne świata bezmiary w ogniste stroisz nam zorze, cudnymi piększąc je żary „Coeli Deus sanctissime” str. 1, w. 1.

Władca stuleci: Praw dawco, mistrzu, kapłanie, na białej szacie Twej świeci krwią znaczne błogie nazwanie: „Król królów – *Władca stuleci*” „Aeterna imago Altissimi” Na uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata TK 115, str. 5, w. 1.

Władca stworzenia: Moc głosi *Władcy stworzenia* „Crudelis Herodes Deum” Na uroczystość Trzech Króli TK 55, str. 4, w. 2.

Władca świata: Zesłał Ojciec swego Syna, *Władcę świata* „Pange lingua gloriosi” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 63, str. 4, w. 4.

Władca wszechstworzenia: I ta, co męża nie zaznała, poczęła *Władcę wszechstworzenia* „A Solis ortus cardine” Na Boże Narodzenie TK 44, str. 4, w. 3–4.

Władca wszechświata: Całując *Władcę wszechświata*, karmiłaś piersią dziewiczą „O lux beata coelitem” TK 46, str. 2, w. 3; *Wszechświata Władca* [...] pokarmem staje się sługi „Sacris sollemnis iuncta sunt gaudia” Na Boże Ciało TK 96, str. 6, w. 3.

Władny świata Stwórca: *Władny świata Stwórco*, Chryste „Auctor beate saeculi” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 111, str. 1, w. 1.

Wszechmocny Król dusz: I pniem miękkim dźwignij ciało *Wszechmocnego Króla dusz* „Lustra sex qui iam pepegi” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 65, str. 4, w. 6.

Wszechwładca jedyny: Spraw to, *Wszechwładco jedyny* „Audi, benigne conditor” Na Wielki Post TK 57, str. 5, w. 2.

Wódz dusz: *Wodzu dusz*, coś z nędz nawały Krwią na wieki zbawił nas „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 107, str. 6, w. 3.

Wódz i Pasterz rzesz: Chwal hymnami wśród wesela *Wodza i Pasterza rzesz!* „Lauda Sion Salvatore” Sekwencjana Boże Ciało TK 100, str. 1, w. 3.

Wódz zbawienia: Betlejem [...] wydało *wodza zbawienia* „O sola magnarum urbium” Na uroczystość Trzech Króli TK 56, str. 1, w. 4.

Wódz nad wodze: Grób pusty Pana znachodzę i chwałę *Wodza nad wodze* „Victimae Paschali laudes” TK 77, str. 3, w. 4.

„Wódz życia”: *Wódz życia* zbawił narody „Victimae Paschali laudes” TK 77, str. 2, w. 3.

Wyższy nad świata ponęty: *Nad świata wyższy ponęty* „Aeterne Rex altissime” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 79, str. 5, w. 4.

Zaciszcie najślodsze: (Rany) *Zaciszcie* wyście *najśłodsze*, serc naszych przystań przebłoga, do której nigdy nie dotrze wrącego szaleń złość wroga ib. str. 3, w. 1–4.

„Zapaśnik Zbawcy”: *Zapaśnik Zbawcy*, co trwoga nie znając, depce bałwana „Atleta Christi” Na święto św. Wenencjusza TK 164, str. 1, w. 1.

Zaranie dzionka: Świątłości Ojca prawdziwa, zórz blasku, *dzionka zaranie* [...], modlitwy nasze słysz, Panie „Consors paterni luminis” TK 259, str. 1, w. 2.

Zbawca: tak wielkiego *Zbawcę* wysłużyła [szczęsna wina] Exultet TK 69, str. 17, w. 4; Ta noc jest, która [...] wierzących w *Zbawcę* [...] oddaje łasce ib. TK 68–69, str. 14, w. 2, 4; Ty, *Zbawca* [...] nam postać wracasz straconą „Rex sempiternae coelitem” Na okres wielkanocny TK 74, str. 3, w. 2, 4; Za miłość *Zbawcy* wśród niebian szczęśliwy „Regali, solio Fortis Iberiae” Na święto św. Hermenegilda TK 146, str. 1, w. 3; Skroń chyląc, Maria, ku ziemi, *dusz Zbawcy* całuje nogi „Maria castis osculis” Na święto św. Marii Magdaleny TK 175, str. 1, w. 1–2; Oni [przodkowie] *Zbawcę* widzieli z daleka „Ad tuas aras, Ioachim, propinquat” Na święto św. Joachima TK 178, str. 4, w. 3; Na modłach *Zbawca* nasz drogi, Bóg – krwawym potem się zlewa „In Monte Olivis consito” Na święto MB Różańcowej TK 198, str. 1, w. 3–4; Nękają *Zbawcę* kajdany ib.

TK 198, str. 2, w. 3; Dobrowolnie zniósł boleści *Zbawca* do ostatnich tchnień „Lustra sex qui iam peregit” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 65, str. 1, w. 4; Wśród zbożnej spieszysz gromady do złanej *Zbawcy* krwią ziemi „Gentis Polonae gloria” Na święto św. Jana Kantego TK 205, str. 4, w. 1–2; Spraw, niech żyje *Zbawcy* zgonem, na mym sercu rozżalonym Jego ból wycisnąć rącz! „Stabat Mater dolorosa” Sekwencja na święto MB Bolesnej TK 185, str. 16, w. 1; Gdy zdjętego z krzyża drzewa *Zbawcę*, co zmógł wrogów szaf! „O quo undis lacrimarum” Na święto MB Bolesnej TK 187, str. 1, w. 4; Przez krew, którą grzech morderca z ran wytoczył *Zbawcy* dusz „O quo undis lacrimarum”, str. 4, w. 4; Więc, *Zbawco*, kornie błagamy „Tu Trinitatis unitas” TK 268, str. 5, w. 1; Jak Tomasz, na otwartej nie patrzę ślad rany, lecz Bogiem Cię uznaję mym, *Zbawco* kochany, spraw abym zawsze w Twojej umacniał się wierze, pokładał ufność w Tobie i kochał Cię szczerze. „Adoro Te devote” TK 282, str. 4, w. 2.

Zbawca błogi: Ciche Jagnię, *Zbawca błogi*, ten zwycięstwa zdobył wian „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 106, str. 3, w. 5. Por. *Zbawiciel błogi*.

Zbawca dusz: Miłując *Zbawcę dusz* „O gente felix hospita” TK 50, str. 6, w. 1; O *Zbawco dusz*, pełen chwały „Salutis humanae sator” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 78, str. 1, w. 1; Miłując *Zbawcę dusz*, rajem wieczystej cieszą się zgody TK 50, str. 6, w. 6; Dobrowolnie zniósł boleści *Zbawca* do ostatnich tchnień „Lustra sex qui iam peregit” Na Niedzielę Męki Pańskiej TK 65, str. 1, w. 4; W dniu, w którym Jacek wian bierze, wdzięcznymi hymny i psalmy [...] radośnie *Zbawcę dusz* chwalmy! „In hoc Hiacinthi júbilo” Na święto św. Jacka TK 180, str. 1, w. 2, 4; *Chrystusa* poseł świetlany „Christi fidelis nuntius” Na święto św. Jacka TK 181, str. 1, w. 1.

Zbawca łaskawy: Znękaną cierpieniem mozołem przed śmiercią *Zbawca łaskawy* pociesza i krzepi społem „Coelestis Agni nuptias” Na święto św. Julianny TK 166, str. 4, w. 1–2; O, Stwórcu ludzi i *Zbawco łaskawy*, co pieczę darzysz nas, wierny obrońca, niech świat Ci dzięki i pełnej pieśń sławy niesie bez końca! „Sedibus coeli nitidis receptos” Na święto św. Cyryla i Metodego TK 140, str. 6, w. 1–4.

Zbawca świata: [...] jeno ten się dowie, co znaczy kochać *Zbawcę świata* „Jesu, dulcis memoria” TK 54, str. 4, w. 4; Niech anioł mocy Gabriel [...] mnogie *Zbawcy świata* zwiedza kościoły „Te splendor et virtus Patris” Na święto św. Michała, archanioła TK 191, str. 3, w. 1; O, *Zbawco świata*, błagamy, niech ginie grzechów sromota: Ty winy zmaż nam i bramy wiecznego otwórz żywota! „Primo die, quo Trinitas” TK 244, str. 7, w. 1.

Zbawca wiernych: Wieczysty Król wszechświata i *Zbawco wiernych* „Aeterne Rex altissime” Na Wniebowstąpienie Pańskie TK 79, str. 1, w. 2.

Zbawca wszechstworzy: Bóg, Król mocarzy i *Zbawca wszechstworzy* „Coelitem Ioseph, decus atque nostrae” Na uroczystość św. Józefa, oblubieńca

NMPanny TK 143, str. 4, w. 1; Spowite w rajskich zórz brzaski Maryi jawiąc swe lice, Archanioł pełna zwie łaski dusz *Zbawcy* Matkę, Dziewicę „Coelestis aulae nuntius” Na święto MB Różańcowej TK 197, str. 1, w. 4.

Zbawiciel: Chwal Syjonie, *Zbawiciela* „Lauda Sion Salvatorem” Sekwencja na Boże Ciało TK 100, str. 1, w. 1.

Zbawiciel błogi: Występków z piersi naszych wyrwij kamień, chropawe drogi gładź, kręte ścieżyny na proste zamień, by Stwórca świata i *Zbawiciel błogi* w dusz czystych schodząc nieskalane wnętrze, na równym gruncie mógł stawiać bez trwogi stopy najświętsze! „O nimis felix, meritique celsi” Na uroczystość św. Jana Chrzciciela TK 169, str. 3, w. 2–4 i 4, w. 1. Por. *Zbawca błogi*.

Zbawiciel dusz i ciała: Niech Go zjedna Krew przelana *Zbawiciela dusz i ciała* „Ira iusta conditoris” Na święto Najśw. Krwi Jezusa Chrystusa TK 107, str. 5, w. 4; Ludów Króla, *Zbawiciela* Matką Ciebie wraz wyznajem „Te Redemptoris Dominique nostri” Na uroczystość MB Królowej Polski TK 156, str. 1, w. 1.

Zbawiciela Matka: Wdzięczna *Matko Zbawiciela* „Alma Redemptoris Mater” TK 278, w. 1.

„Zbawiciel świata”: Na znojných trudach wśród cieni zacisza młodzieńcze swoje błogo spędza lata [...] *Zbawiciel świata* „Sacra iam splendet decorata lychnis” TK 48, str. 5, w. 4; W niskiej się pracy z cieślą stowarzysza *Zbawiciel świata* ib. TK 48, str. 5, w. 3–4.

Zbawienia przystań błoga: Tyś *zbawienia przystań błoga* „Auctor beate saeculi” Na święto Najśw. Serca Jezusa TK 111, str. 1, w. 2.

Zdrój łaski: Niech rodzącego Słowo, równe sobie, wraz z Synem, Królem wiekuiestej chwały i *zdrojem łaski* kornie w każdej dobie uwielbia pieśnią świat cały „Te, gentes, Ioachim, Christianae canant” Na święto św. Joachima TK 177, str. 4, w. 2.

Złoty ranek duszy: Ty serca strugi łask żywemi sam koisz, *ranku złoty duszy* „Jesu rex admirabilis” TK 52, str. 3, w. 3.

„Zrodzony”: *Zrodzony* – bratem stał się nam „Verbum supernum prodiens” Na Boże Ciało TK 98, str. 4, w. 1; Rodzicowi bijmy czołem, *Zrodzonemu* hymn niech brzmi „Pange lingua gloriosi” TK 94, str. 6, w. 2; toż TK 95, str. 2, w. 1–2.

Zrodzony z czystej Panny: O Jezu, z *czystej zrodzon Panny* „Jesu, Redemptor omnium” Na Boże Narodzenie TK 4, str. 7, w. 2; Niech Tobie, Jezu, cześć będzie, co z *czystej rodzisz się Panny* „Iam morte, Victor, obruta” Na święto MB Różańcowej TK 199, str. 6, w. 2.

Zwycięzca piekiel, pełen chwały: *Zwycięzco piekiel, pełen chwały* „Jesu rex admirabilis” Na święto Imienia Jezus TK 52, str. 1, w. 2; Kajdany śmierci *Zwycięzca* startł luby Exultet TK 69, str. 15, w. 2.

„Zwycięzca śmierci”: *Zwycięzca śmierci* świetlany wstał z grobu „Iam morte, Victor, obruta” Na święto MB Różańcowej TK 199, str. 1, w. 1; Nad wszystkie panny *Panna* niebu miła, przynosi światu wesele bez miary, *Zwycięzce*

śmierci rodząc, co nam zsyła żywota dary! „Ad tuas aras, Ioachim, propinquat” Na święto św. Joachima TK 178, str. 3, w. 3.

„Zwycięzca wrogów nawały”: *Zwycięzca wrogów nawały*, najwyższy Królu wszech ziem „Victimae Paschali laudes” Na niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego TK 77, str. 5, w. 1.

„Zwycięzca zgonu”: *Zwycięzca zgonu* wstał w mocy! „Aurora coelum purpurat” Na Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego TK 76, str. 4, w. 3.

Życie serc zob. Serc życie.

Summary God’s Son in „Church Hymns”

The author presents epithets describing God’s Son, Jesus Christ in “Church Hymns” published by Instytut Wydawniczy “Pax” in 1978, translated by priest Tadeusz Karyłowski. In the introduction the author informs about the studied and partly published epithets of the Blessed Virgin Mary, the Holy Spirit, God the Father, the Holy Trinity and saints in the mentioned “Church Hymns” and in “Church Songs” printed in “Church Songbook” by priest Jan Siedlecki. The author gives reasons why it is essential to publish those epithets and then presents quite extensive material, giving Latin titles and as far as the hymns are concerned, he locates the discussed names according to pages, strophes and lines.